

ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ МИСР АРАБ РЕСПУБЛИКАСИГА ТАШРИФИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Миср Араб Республикаси Президенти Абдулфаттоҳ ас-Сисининг таклифига биноан расмий ташриф билан ушбу мамлакатга борди.

Давлатимиз раҳбарини Миср Президенти Абдулфаттоҳ ас-Сиси кутиб олди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Миср Араб Республикасига расмий ташрифини Қоҳирадаги Аҳмад Фарғоний ҳайкали пойига гулчамбар қўйишдан бошлади.

Президент Шавкат Мирзиёев буюк бобомиз Аҳмад Фарғоний ҳайкалини зиёрат қилди ва Нил дарёсидаги сув сатҳини ўлчайдиган машҳур Миқдас Нил иншоотини кўздан кечирди.

Расмий ташриф билан Қоҳирада бўлиб турган Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Миср цивилизация миллий музейига ташриф буюрди.

ТОШКЕНТДА КЎП ҚАВАТЛИ АВТОТУРАРГОҲЛАР ҚУРИЛАДИ

Президент «Жамоат транспорти тизимини ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорни имзолади.

Иқтисодиёт ва молия вазирлигининг махсус ташкил қилнадиغان давлат муассасасига ер участкаларини тўғридан-тўғри ажратган ҳолда Давлат бюджети ҳисобидан ёки давлат-хусусий шериклик асосида Тошкент шаҳрида кўп қаватли автотураргоҳларни қуриш ва уларни тайёр бизнес сифатида тадбиркорлик субъектларига автотураргоҳ профилни ўзгартирмаслик шарти билан сотиш амалиётини жорий этиш ҳақидаги таклифи маъқулланди.

РАДАРЛАР ЎРНАТИШДАН МАҚСАД ФАҚАТ ЖАРИМА УНДИРИШМИ?

Нима дейсиз, замондош?

Кеча бир маълумотга кўзим тушиб қолди: Шаҳрисабз шаҳар ҳокимлиги 5 та янги радар ўрнатишга 320 миллион сўм маблағ ажратибди.

Энг қизиғи, шаҳар ИИБ хатида бу маблағнинг бир ойга қолмай оқланиши асослаб берилган. Берилган маълумотга кўра, радардан бир кунда ўртача 45 миллион, 1 ойда 1 миллиард 350 миллион маблағ тушиб, ҳокимият ҳам уларнинг ҳар биридан 464 миллион сўм маблағ «ишлашига» ишора қилинган.

Демак, янги ўрнатилаётган 5 та радардан бир ойда ўртача 6 ярим миллиард сўмга яқин жарима пуллари келиб тушади. Буни тадбиркорлик деса бўлади?..

Шу ўринда бир савол туғилади: мамлакатимизда радарлар ёрдамида жиноятчи-

лик ва қондабузарликларнинг олдини олиш мақсад қилинганми ёки бу даромад воситаси холосими?

Келинг, ушбу масалага аниқлик киритишга ҳаракат қиламиз. Куз-қиш мавсуми келди дегунча мамлакатимизнинг барча йўллари оғир аҳволга келиб қолади. Бу ҳолатлар деярли ҳар йили содир бўлади. Буни сезмаслик, кўрмасликнинг иложи йўқ. Лекин мутасаддилар юзага келган аянчли аҳволни зудлик билан бартараф этиш ўрнига «яма»ларни тупроқ аралашган шағал билан тўлдиришни афзал билишади. Афсуски, бу «усул»да тўлдирилган йўқлар икки-уч кунда яна аянчли аҳволга тушиб қоляпти.

Нега мутасаддилар барча турдаги йўллarga замонавий камералар ўрна-

тишни аъло даражада бажаришади-ю, йўллarga белги ўрнатиш, уларни хавфсиз ва автомобиль ҳамда йўловчилар учун қулай қилиш борасида ўйлаб ҳам кўрмайди? Нега ушбу жараёнда тарози палласи тенг тутилмапти? Қачонгача энг таъмирсиз йўллarga энг сўнгги русумдаги замонавий камераларни ўрнатамиз?

Бўёғига кунлар исиб, таъмирлаш ишларини тез ва сифатли бажариш учун қулай об-ҳаво шароити юзага келмоқда. Бу ишнинг тезроқ амалга ошиши катта иқтисодий йўқотишларнинг олдини олиш, транспорт ва логистиканинг тўлақонли ишлаши, ортқича харажатларни камайтириш учун сув ва ҳаводек зарур.

Муроджон РАҲМАТОВ

Жиззах вилояти

Фаолият

Капычинга зарар пуллари УНДИРИБ БЕРИЛДИ

Беларусь Республикасининг Гродненск вилояти Слонимский тумани Бракова қишлоғида яшовчи Анатолий Михайлович Капычин шу йил 16 январь куни Ўзбекистон касба уюшмалари Федерациясининг Жиззах вилояти кенгашига ариза билан мурожаат қилди.

Мурожаатда А.Капычин Жиззах шаҳрида жойлашган собиқ 22-сонли автокорхонада ишлаб туриб, 1977 йил иш вақтида бахтсиз ҳодисага учрагани ва чап кўздан жароҳат олганини, 2015 йилда ТМЭЖ томонидан мuddатсиз I гуруҳ ногиронлиги белгиланганини, ҳозирги «Сангзортранс» МЧЖ иш берувчиси 2022 йилнинг февраль ойдан 2023 йилнинг январь ойигача соғлиғига етказилган зарар

пуллари тўламасдан келаётганини маълум қилиб, амалий ёрдам сўраган.

Мурожаат Ўзбекистон касба уюшмалари Федерациясининг Жиззах вилояти кенгаши меҳнатни муҳофаза қилиш хизмати етакчи мутахассиси Алишер Бурхонов томонидан жойида ўрганилди ва «Сангзортранс» МЧЖ иш берувчиси Т.Оттабоев билан музокара олиб борилди.

Натижада, жабрланувчига 2022 йилнинг февраль ойдан 2023 йилнинг 1 февралигача бўлган жами 3 600 000 (уч миллион олти юз минг) сўм товон пули тўлаб берилишига эришилди.

Муқим ИСМОИЛОВ «ISHONCH»

Фарғона вилояти

Бағдод тумани тиббиёт бирлашмаси ходимлари кечки сменада ишлаган бўлишларига қарамай, кўшимча иш ҳақи тўланмаётгани сабабли касба уюшмаларига арз қилишди.

Мурожаат жойига бориб ўрганилганда, чиндан ҳам ходимларнинг кечки сменада ишлаган вақтлари учун ҳақ тўланмай келинаётгани аён бўлди.

Ваҳоланки, Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Соғлиқни сақлаш ходимлари касба уюшмаси Рес-

Кўшимча ҳақ нега тўланмаган эди?

публика кенгаши ўртасида 2022-2024 йилларда тузилган тармоқ келишувининг 4.15-бандида смена ёки навбатчилик асосида иш ташкил этиладиган соғлиқни сақлаш муассасаларида ходимларнинг навбатчилик вақтидаги соат 18:00 дан 22:00 гача бўлган даврдаги иш вақтини кечки вақти ёки кечки смена сифатида белгиланиши ва бу вақтда ишнинг ҳар бир соати учун камида 1,25 баравари миқдорда ҳақ тўланиши белгилаб қўйилган.

ралардан наф бўлмагач, масала судга борибди. Суднинг ҳал қилув қарорига кўра, кечки сменада ишлаган 11 нафар ходим фойдасига Бағдод тумани тиббиёт бирлашмасидан жами 12 миллион 79 минг сўм иш ҳақи тўлаб бериш бўйича қарор чиқарилди.

Адолат қарор топди.

Зафаржон ҚУРБОНОВ, Соғлиқни сақлаш ходимлари касба уюшмаси Республика кенгашининг Фарғона вилояти бўйича меҳнат ҳуқуқ инспектори

Бухоро вилояти Лавҳа

Бир келиб кетинг ЧОРБОҒИМИЗГА...

Таваккал Қодировнинг «Фасли навбахор»ини тинглаб ўтирсам, қўшни хонадан жамоадошим Абира опа кириб келди.

— Баҳорни соғинибсиз-да, — деди компьютердан таралаётган оҳангга бироз қулоқ тутгач. — Ҳа, шундай! Шу фаслда туғилганимнинг таъсири бўлса керак, — дейман.

— Ташкилотимизнинг чорбоғида баҳор аллақачон бошланган-ку, юринг томоша қилиб келамиз, — деди опа.

Икковлон етаклашиб, Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси Бухоро вилояти кенгаши ҳовлисидаги иссиқхонага тушдик. Утган йили қишда шу уч сотихли ер иссиқхона сифатида ўраб олинганидан хабарим бор эди. Лекин ҳеч ич-

карига кириб кўрмаган эканман. Боғбон эшикни очиши билан дилим ёришиб, кўзларим яшнаб кетди. Ям-яшил чаманзор, алвонранг гуллар, ғунча туккан мандарин ва лимон дарахлари, бир томонда қатор тизиб экилган помидор кўчатлари ҳосили етилай деган. Шунингдек, иссиқхонада герань, атиргул, қизғалдоқ, алоз ва мен номини билмай-

диган яна аллақандай гуллар яшнаб ўсяпти. Бир дон яшил дарахт топиб бўлмайдиган қаҳратонда ташкилотингизда шундай чаманзорнинг бўлиши қанчалик завқли.

Боғбоннинг айтишича, бу ердagi гуллар биз ходимларнинг чарчоқ ёзиб ҳордиқ чиқаришимиз, оғир иш кунларида бироз бўлса-да эстетик завқ олишимиз учун, мева ва сабзавотлар эса яхши кунларда ҳамма билан бирга баҳам кўриш учун етиштирилаётган экан.

Қувонарлиси, шаҳарнинг қоқ марказида жойлашган ташкилотнинг кичкинагина еридан оқилона ва самарали фойдаланилмоқда.

Агар ташкилотимизга йўлингиз тушса, чаманзор боғимиздаги гулларни томоша қилишни унутманг!

Дилдора ИБРОҲИМОВА «ISHONCH»

Сирдарё вилояти

Сирдарё вилоятидаги Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси тумани (шаҳар) кенгашида халқ таълими ва мактабгача таълим бўлимида 2021-2023 йиллар учун қабул қилинган тармоқ (ҳудудий) келишуви бандларининг ўтган йилдаги ижросига бағишланган меҳнат жамоаларининг йиғилишлари бўлиб ўтмоқда. Улардан бири Оқолтин туманида ташкил этилди.

Унда тармоқ келишувининг ўтган йилдаги ижросига оид ҳисоботлар тингланди. Туман халқ таълими бўлими мудир ва тармоқнинг туман кенгаши раиси ҳисоботларида амалга оширган ишлар таҳлил қилинди.

Айни пайтда тизимдаги 20 та бошланғич касаба уюшма ташкилоти 1 минг 102 нафар аъзони бирлаштирган. Туман кенгаши томонидан «Ўзбекистон бўлаб саёҳат қил!» шиори остида ички ту-

Келишув ижроси – қониқарли

ризми ривожлантириш мақсадида ўтган йилда 390 нафар ходим учун Тошкент, Самарқанд ва Хива шаҳарларига саёҳатлар уюштирилди. Президентимизнинг тегишли фармони доирасида туман халқ таълими тизимида рейтинг кўрсаткичлари бўйича энг юқори натижаларга эришган 15 нафар таълим хо-

дими вилоятдаги «Янгиер» санаторийсида бепул соғломлаштирилди.

Йиғилишда сўзга чиққанлар кун тартибидagi масалалар юзасидан ўз фикрларини билдириб, 2021 – 2023 йиллар учун қабул қилинган тармоқ (ҳудудий) келишувининг ўтган йил якунлари ижросини қониқарли деб топиди.

Шаффофлик, ошкоралик ва очиқлик руҳида ўтказилган келишув муҳокамасида тарафларнинг самарали ҳамкорлиги эътироф этилди.

Раҳмат БИЛОЛОВ,
Таълим ва фан ходимлари
Оқолтин тумани кенгаши раиси

Йиғилиш

Бухоро вилояти

Касаба уюшма аралашгач...

Ёш оила соҳиби Фазлиддин Мирзаев Қорақўл тумани ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш бўлимида ишларди. Охири вақтларда соғлиғида муаммолар пайдо бўлиб, шифохонада ётганида иш берувчи билан тушунмовчиликлар юзага келди. Охир-оқибат, унга иш берувчининг ташаббуси билан меҳнат шартномаси бекор қилинган маълум қилинди.

Фазлиддин севган касбига қайтди

Шундан сўнг у Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгашининг Бухоро вилоятидаги масъул ташкилотчиси ва тармоқ ходимлари касаба уюшмаси Қорақўл тумани кенгашидан ҳақ-ҳуқуқларини тиклашда амалий ёрдам сўради.

Мурожаат ўрганилганда меҳнат шартномаси Фазлиддин Мирзаев даволаниш мақсадида шифохонада бўлган даврда бекор қилинган, ҳатто бу жараёнда касаба уюшмасининг розилиги ҳам олинмагани аниқланди. Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Қорақўл тумани кенгаши раиси Ж.Ниёзов ташкилот раҳбари билан суҳбатда ходимни ишдан ноқонуний бўшатиш қандай оқибатларга олиб келиши ҳақида тушунтириш берди.

Фазлиддин севган касбига қайтди. Шунингдек, унга шу даврда олинмай қолган иш ҳақи ҳам ундириб берилди.

Шоҳида БЕГИМҚУЛОВА,
Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси
Республика кенгашининг
Ижтимоий ҳимоя масалалари бўйича
бош мутахассиси

2009 йил Салим Ҳамидов (исм-фамилияси шартли равишда ўзгартирилган) Жоңдор тумани ер тузиш ва кўчмас мулк кадастр хизмати давлат унитар корхонаси бошлиғи лавозимига тайинланди.

Ўн йилда тикланган адолат

Не кўриликки, 2013 йил жиноятчи тамғаси билан панжара ортига жунатилди. Ҳудди шу йили унга нисбатан айблов эълон қилиниб, суд ҳукми кучга киргани сабабли меҳнат шартномаси бекор қилинди. Қилмаган айби учун бир неча йил умри қамоқда ўтди.

Президентимизнинг судлар мустақиллигини таъминлаш соҳасида амалга оширган ислохотлари натижасида Олий суд, Бухоро вилояти суди жиноий ишлар бўйича судлов ҳайъатларининг ажримларига кўра, 2021 йил С.Ҳамидовга нисбатан айблов ҳукми бекор қилиниб, унинг айбисизлиги исботланди, у оқланди ва реабилитация қилинди.

Унинг ҳуқуқларини тиклаш мақсадида жиноят ишлари бўйича Жоңдор туман суди ажримига кўра, С.Ҳамидов қамоққа олинган кунидан бошлаб жазодан озод қилинган кунига қадар бўлган даври учун 58.5 миллион сўм миқдоридида иш ҳақи ундирилиши белгиланди. Бироқ унинг жазодан озод қилинган кундан бошлаб оқлов ажрими чиқарилган кунгача бўлган даврда ғайриқонуний ҳукм оқибатида ўз ишидан айрилиб, ололма қолган иш ҳақи тўлиқ ундириб берилмади, моддий зарар қопланмади. Асосийси, унинг ишга тикланиши масаласи ҳал этилмади.

Мамлакатимиз фуқаролик, меҳнат, жиноят процессуал қонунчилигининг талабларига кўра реабилитация қилинган шахс қонунга хилоф равишда ишдан четлаштирилгани натижасида унга етказилган мулкий зарар, шунингдек, иш ҳақи тўла ҳажмда қопланиб, ҳодим ишга тикланиши лозим.

Касаба уюшмалари меҳнат ҳуқуқ инспекторининг аралашуви билан ушбу иш юзасидан Фуқаролик ишлари бўйича Ромитан туманлараро судига даъво тартибда мурожаат қилинди.

Ромитан туманлараро суди ва вилоят судлов ҳайъатининг қарорларига кўра, С.Ҳамидовнинг ҳуқуқлари қаноатлантирилиб, унга жами 94 миллион сўм иш ҳақи (моддий зарар) ундирилиши ҳақида қарор қабул қилинди. Энг муҳими, у 10 йилдан сўнг ўз ишига қайта тикланди.

Мурод АРСЛОНОВ,
Ўзбекистон касаба уюшмалари
Федерацияси Бухоро вилояти
кенгаши меҳнат ҳуқуқ инспектори

Қашқадарё вилояти

Тарғибот

Замон ва қонун билан ҳамқадам

Президентимизнинг 2022 йил 21 декабрдаги «Янги Ўзбекистон маъмурий ислохотларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонида кўра қатор давлат бошқаруви органлари тузилмаларида ўзгаришлар қилинди.

Назарда тутилган республика давлат бошқаруви органларининг қайта ташкил этилиши, тугатилиши ёки ташкилий бўйсунуви ўзгариши билан боғлиқ жараёнларда амалда ишлаб турган ходимларни лавозимдан озод этиш ҳамда янги лавозимларга ишга қабул қилинишининг меҳнат қонунчилиги асосида олиб борилиши жуда муҳим.

Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Қарши шаҳар кенгаши томонидан ўтказилган фаоллар йиғинида ҳам шу ҳақда зарур тавсиялар берилди.

Халқ таълими ва мактабгача таълим бўлими ҳамда улар тасарруфидаги мактаб ва мактабгача таълим ташкилотлари ички бўйруқларининг Адлия юридик бўлимидан ўтаётганлигини инобатга олиб, бу ҳолатларда ҳам меҳнат қонунчилиги доирасида бўйруқни расмийлаштиришга чақирилди.

Тармоқ касаба уюшмаси Қарши шаҳар кенгаши раиси Шерзод Йўлдошев сўзга чиқиб, 2022 йилда амалга оширилган ишларга мухта-сар тўхталди. Таъкидландики, жамоа шартномалари бўйича 2021 йилда бир ходимга сарфланган ўртача маблағ 1 миллион 900 сўмни ташкил этган бўлса, бу кўрсаткич 2022 йилга келиб, 2 миллион 600 минг сўмга етди.

2022 йил давомида жамоа шартномалари орқали кам таъминланган, ижтимоий ҳимояга муҳтож, боқувчисини йўқотган оила вакиллари-нинг 326 нафарига касаба уюшмаси маблағлари ҳисобидан 97 миллион 800 минг сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди. 80 нафар ходимга пенсияга чиқишдан олдин бир йўла моддий кўмак берилди, қимматбаҳо совғалар билан тақдирланди. Икки ёшдан уч ёшгача бола парварлиши учун таътилда бўлган 12 нафар аёлга 13 миллион 800 минг сўмлик моддий ёрдам ажратилди.

Шунингдек, фаоллар йиғилишида ташкилот ва муассасаларда ўтказилаётган жамоа шартномаси муҳокамаси жараёнлари тўғрисида фикр-мулоҳазалар билдирилди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Қашқадарё вилояти кенгашининг меҳнат ҳуқуқ инспектори Шамсиддин Сатторов Меҳнат кодексига киритилган ўзгаришлар ва қўшимчалар юзасидан муфассал тушунчалар берди. Мавзуга оид ҳамда бошқа ҳуқуқий масалаларда анжуман иштирокчиларини қизиқтирган саволларга жавоб қайтарилди.

Акmal АБДИЕВ
«ISHONCH»

Самарқанд вилояти

Заринанинг бренди

Дўппи тикиш, чопон қавишда Ургут аёлларининг олдига тушадигани бўлмаса керак. Асли касби тикувчи бўлган Зарина Расулова уй бекаларининг бу ҳунарини юзага чиқаришга кўп ва ҳўб ури-наётганлардан бири.

– Якка тартибдаги тадбиркорлик фаолиятимни «Zarina sifat textile» масъулияти чекланган жамият шаклидаги корхонага айлантирдим, – дейди Зарина Расулова. – Бунда касаба уюшмаларининг сезиларли ҳис-саси бор. Ишларимизни кооперация усулида ташкил этдик.

Тадбиркор мақсадга эришиш учун маҳалла оралаб чевар излади. Ўз корхонаси қошида миллий либослар яратишнинг 8 хил услубини ўргатадиган ўкув маркази ташкил этди. Малакали чеварларни жалб этган ҳолда ўкув амалиёт машғулоти ўтказди. Фаолият ривожига қўйилган мустақкам пойдевор бугун ўз натижасини берапти. Ҳудудда яшовчи 200 нафар хотин-қиз касаначилик асосида ишлаб, даромад оляпти.

– Ёшлигимиздан момоларимиз, оналаримиздан мерос ҳунар – чопон қавиш, дўппи тикиш сирларини ўр-

ганганмиз, – дейди касаначи Фарида Бойназарова. – Илгари маҳсулотимизни бозорга олиб чиқардик. Бир ойда битта чопон сотамизми, йўқми, кун узун андармон эдик. Кооперативга аъзо бўлгач, барча ташвишлардан қутулдик. Уйда ўтириб бемалол миллион сўмгача топяпмиз. Хом ашёдан муаммо йўқ.

Эндигина оёққа тураётган корхонанинг дастлабки ютуқлари ҳам кўрина бошлади. Ўтган йилда «Анор-2022» танловида «Энг яхши ишлаб чиқарувчи», касаба уюшмалари танловининг «Энг намунали аёл иш берувчи» номинациялари вилоят босқичида фахрли ўринлар эгалланди.

– Ургутда касаба уюшмалари фаоллари билан бўлган учрашувдан уялиб қайтдим, – дейди Зарина Расулова. – 200 кишилик катта жамоа бўла туриб корхонамизда жамоатчи-

Кооперация самаралари

лик назоратини ташкил этмаган эканмиз. Ходимларимиз билан кенгашиб, бизга доимий равишда кўмак кўрсатаётган касаба уюшмаларини танладик. Ҳозирда бошланғич касаба уюшма ташкилоти тузишга тадорик кўряпмиз.

Ходимларга муносиб меҳнат ва дам олиш шароити яратишга астойдил бел боғлаган ишбилармон аёлга омад тиладик.

Нурилла ШАМСИЕВ
«ISHONCH»

Тошкент шаҳри

Инсон қадрини улуғланган юрт

Юнусобод тумани маданият ва туризм бўлимининг ҳисобот концерти «Йилнинг энг яхши тадбирлар ўтказадиган маскани» деб топилган «Чинобод» санаторийсида бўлиб ўтди.

«Янги Ўзбекистон – инсон қадрини улуғланган юрт» мавзусидаги ушбу тадбирда болажонлар-

нинг чиқишлари йиғилганларда катта қизиқиш уйғотди. 13-болалар мусиқа мактаби ўқувчилари мусаввирлик кўргазмасида ўз иқтидорларини намойиш этишган бўлса, ушбу мактабнинг дуторчи қизлар гуруҳи томонидан тақдим этилган дилрабо куйлар кўнгилларга завқ-шавқ бағишлади. Ранг-баранг халқ амалий санъати кўргазмаси ҳам барчага манзур бўлди.

– Инсон қадрини улуғлашни ўзига мақсад қилиб олган санъатнинг турли йўналишлари вакиллари-нинг том маънодаги байрамга айланган ушбу тадбир пойтахтимиздаги ташкилотлар учун намуна бўлди, – дейди Сирдарё вилоятидаги ушбу тадбир оловчи Л.Жабборова. – Чунки инсонга эътиборни шу тадбир орқали яна бир бор чуқур ҳис этдим. Бу, айниқса, болалар кўргазмасида яққол кўзга ташланди.

Ваҳобжон ТОЖИЕВ,
«Чинобод санаторийси» АЖ
Маънавият ва маърифат
кенгаши масъул котиби

Иншолар танлови ўтказилди

Сергели тиббиёт коллежида Адолат социал-демократик партияси билан ҳамкорликда Заҳриддин Муҳаммад Бобур таваллудига бағиш-лаб тадбир ўтказилди.

Унда ўрта аср Шарқ маданияти, адабиёти ва шеъринида ўзига хос ўрин тутган адиб, шоир, йирик давлат арбоби ва саркарда, улуғ мутафаккир қаламига мансуб шеърлар, ғазаллар, рубоийлар тингланди.

Бобомиз ҳаётининг саҳна кўринишлари намойиш этилди. Шунингдек, коллеж ўқувчилари ўр-

тасида «Бобур издошлари» деб аталган иншолар танлови ўтказилди.

Ҳолиблар ҳайъат аъзолари томонидан эсдалик совғалари ва фахрий ёрликлар билан тақдирланди.

Элмира УСМОНОВА,
Сергели тиббиёт коллежи
касаба уюшма қўмитаси раиси

Самарқанд вилояти

Кейинги йилларда амалиётга иш-сизликдан ҳимояланишнинг бир қатор усуллари татбиқ этиб келинмоқда. Шундан бири жойларда ташкил этилаётган меҳнат ярмаркаларидир.

Худудларда ўтказилаётган «Бўш иш ўринлари меҳнат ярмарка»ларида юрдошларимизга бўш ва вакант лавозимлар тақдим этилиши билан бирга, ҳуқуқий кўмак ҳам кўрсатилади. Ана шу тадбирлар боис ўзига муносиб иш топаётганлар ҳам бор. Аммо кўп ҳолларда тақдим этилган вазифаларнинг аксари ўз эгасини топмаётгани ҳам сир эмас.

2022 йилда Самарқанд вилоятида худудлар кесими бўйича 283 та «меҳнат ярмаркаси» ташкил этилган. Уларда 10000 дан ортиқ корхона ва ташкилот 52997 та бўш иш ўрни билан иштирок этган. Пахтачи, Тойлок, Каттакўрғон ва Уругт туманларида бўш иш ўринлари йил давомида иш ахтарганларга тақдим этилган. Бандлик идоралари бор имкониятларини ишга солса-да, иш қидирганлар вазифа танлашда иккиланишмоқда.

Оддий бир мисол. Йил давомида меҳнат ярмаркаларида иштирок этган 25894 нафар фуқароларга 4443 нафаргина ишга жойлаштириш учун йўланмага эга бўлишган. Ажабланишга жикатиш шукки, салкам 53000 га яқин бўш ва вакант лавозим негандир ўз эгаларини топмади. «Мана иш» деган тақдидан ишсиз одам нега «ноз» қилмоқда? Муаммонинг илдизига етиш учун ҳамон иш излаётган баъзи фуқаролар билан мулоқот қилдик.

Бандлик идоралари тавсияси билан фермер хўжалигига ишга ўтдим, – дейди Баҳодир Ҳамроев. – Келишувга кўра, меҳнатимга ишбай ҳақ тўланиши керак эди. Озроқ ишлаганимдан сўнги хўжалик раҳбари ойига 800 минг сўм пул тўлашни айтди. Кўндим. Уч ой ишладим. Аммо кўлимга бир сўм ҳам ололмадим. Иш ҳақимни сўрадим, фойдаси бўлмади. Далага боришни шартта йиғиштирдим.

Самарқанд қишлоқ хўжалиги институтини тамомлаганман, – дейди Саъдулла Қўшназаров. – Ўзимга мос ишни ҳанузгача топганим йўқ. Бўш иш ўринлари ярмаркаларини кузатиб бораман. Аммо у жойларда тақдим этилаётган иш ўринларининг аксарияти оддий. Яъни,

Долзарб мавзу

Меҳнат ярмаркалари: САМАРАДОРЛИК НЕГА ПАСТ?

якши маошли, мутахассисга манзур бўладиган бирорта вазифа ҳақида эълон берилмайди. Хали бирорта ҳокимлик ёки қишлоқ хўжалигига дахлдор бошқармаларнинг бўш иш ўринларини тақдим этганини кўрмадим.

Мулоқотлардан аён бўладики, жадвал асосида ўтказиб келинаётган меҳнат ярмаркаларини тубдан кўриб чиқиб, янгиликлар киритиш керакка ўхшайди. Чунки иш берувчилар тақдим этаётган бўш ўринлар ва уларга тўланадиган маош миқдори кўпчиликини қониқтирмаётди.

Меҳнат ярмаркаларида ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари, жамоат ташкилоти вакиллари ҳам фаол иштирок этиб келмоқда, – дейди Ўзбекистон касабаси уюшмалари Федерацияси Самарқанд вилояти кенгаши Меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш бўлими мудири Зухра Маматқулова. – Меҳнат ярмаркалари иштирокчиларига ҳуқуқий маслаҳатлар бериб боришмоқда. Утган йилда 20381 нафар иштирокчида меҳнат шартномасини белгиланган тартибда тузиш, меҳнат дафтар-

часи юритиш, хавфсиз ва қулай меҳнат шартнодаларида ишлаш ва бошқа меҳнат муносабатларига оид тамойиллар тушунтирилди.

Айни чоғда вилоятдаги 2347 та корхонада ижтимоий муҳофазага муҳтож ва иш топишга қийналаётган шахсларни ишга жойлаштириш учун 10197 та иш ўрни банд этилган. Йил давомида 10215 нафар фуқаро ишга жойлаштирилди. Уларнинг 2687 нафарини ёлғиз ота-оналар, 14 ёшгача ва қарамоғида ногирон фарзандлари бўлган фуқаролар ташкил этади.

Бандлик бошқармаси ва ҳамкор ташкилотлар билан бўш иш ўринлари ярмаркаларининг самарадорлигини кўтариш масаласида фикрлашяпмиз, – дейди касабаси уюшмалари вакили. – Жорий йилда бўш иш ўринлари тақдим этаётган корхоналар мутасаддилари олдида қатор талаблар қўйилади. Мақсадимиз меҳнат ярмаркаси орқали ҳар ким ўз ўрнини топишига кўмаклашиш сифатини яхшилашдан иборат.

Нурилла ШАМСИЕВ
«ISHONCH»

Суви битмас бойликми?

Машина ювиладиган жойларда тоза ичимлик суви кўп исроф қилинади. Ёзда тарвузни водопроводнинг тагига қўйиб, суви соатлаб очиб қўямиз. Айрим жойларда водопровод суви беҳуда оқиб ётади. Ошхоналарда идиш-товоқлар устига оби-ҳаётни бемалол оқизиб қўядиганлар ҳам йўқ эмас.

Хизмат сафари билан Жиззах вилоятининг Пахтакор туманига бордим. Ҳамкасбим кўпқаватли уйда яшаркан. Кечқурун уникига бордик. Фарзандининг унга «Саидрасул сувини ортиқча ишлатди», деганини эшитиб, ажабландим. Кейин билсам, онаизор фарзандларига суви нимага, қачон ва қанча ишлатишни ўргатган экан. Чунки суви эр-

талаб ва кечқурун икки соатгина бериларкан, холос. Танқис бўлгани учун ҳаттоки ҳовлига суви ҳам сепишмас экан. Ҳовлига экин-тикин қилиш ҳақида гапирмасам ҳам бўлади.

Қашқадарё вилоятининг Қамаш туманида бўлганида, дугонанингни ҳовлисига усти ёпилган ҳовузга кўзим тушди. Кизиқиб сўраб, билдимки, дугонам

Мулоҳаза

шу ҳовуздаги суви сотиб олиб ишлатишар, агар тугаса, яна харид қилишар экан.

Ҳамкасбим Наргис бир воқеани айтиб берди. Чехиядан келган журналист биздаги кўпқаватли уйда яшаётган одамларнинг салқин бўлсин дея «дом» олдига тоза сувини сепишадиганини, ҳовлиси борлар томорқасини ичимлик суви билан сўраётганини кўриб, роса ҳайратланибди. У Наргисга «Нега ичимлик сувини увол қилиясизлар? Булар жарима тўлаши керак! Бизда суви фақат ичиш учун ишлатилади. Томорқа учун техник сувдан фойдаланилади», дея кўйиниб гапирди.

Биз ҳақиқатан ҳам, ичимлик сувини бебилиска ишлатамиз. Қачон уни тежаб ишлатишни ўрганамиз?

Хонбиби ҲИММАТ ҚИЗИ,
журналист

2023 йил 16 январь куни суд ҳокимиятининг 2026 йилгача бўлган ривожланишини белгилаб берувчи муҳим ҳужжат – «Одил судловга эришиш имкониятларини янада кенгайтириш ва судлар фаолияти самарадорлигини оширишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Президент фармони қабул қилинди.

Мазкур фармон суд ҳокимиятининг чинакам мустақиллигини таъминлаш, судлар фаолияти самарадорлиги ва одил судлов сифатини оширишга қаратилган комплекс чора-тадбирларни қамраб олгани билан аҳамиятлидир.

Ушбу ҳужжат билан туманлараро, туман, шаҳар судлари томонидан биринчи инстанцияда кўрилган ишларни вилоят

Суд ҳокимияти – халқ ишончи ва адолат маскани

ва унга тенглаштирилган судларда апелляция ёки кассация тартибда қайта кўриб чиқиш; вилоят ва унга тенглаштирилган судлар томонидан апелляция ёки кассация тартибда кўрилган ишларни мазкур судларда тафтиш тартибда қайта кўриб чиқиш; вилоят ва унга тенглаштирилган судлар тафтиш тартибда кўрган ишларни Олий суднинг судлов ҳайъатларида тафтиш тартибда қайта кўриб чиқиш; юқори инстанция судлари томонидан ишни янгидан кўриш учун қуйи судларга юбориш тартибини бекор қилиш ва уларга иш бўйича яқуний қарор қабул қилиш масъулиятини юклаш каби ўзгаришлар киритилмоқда. Бу каби

ўзгаришлар фуқароларни ортиқча овозрагарчиликдан қутқариб, ишларнинг тезроқ кўрилишини таъминлайди. Аксарият ишлар фуқароларнинг ўз худудлари доирасида қонуний ҳал этилишига замин яратилади.

Шунингдек, фармонда судлар ва судьяларнинг чинакам мустақиллигига алоҳида урғу берилган. Хусусан, суд ишига ҳар қандай аралашув қатъий жазоланиши, бундай ҳаракатлар учун маъмурий ва жиноий жавобгарлик чоралари белгиланиши ва мавжуд чораларнинг кучайтирилиши, бир сўз билан айтганда, судьяларнинг ҳақсиз ишлаши учун давлат барча шароитларни яратиши қайд этилди.

Суд ҳокимиятининг мустақиллиги тўғрисидаги конституциявий нормаларга ва одил судловни амалга ошириш фаолиятига аралашганлик учун жавобгарлик муқаррарлигини таъминлаш олдимизга қўйган мақсадларга эришишнинг муҳим қадамидир.

Суд ҳокимиятининг мустақиллиги мамлакат Конституцияси, қонунлари ва сиёсати томонидан қафолатланиши ва амалда ижроия ҳокимияти, унинг идоралари ва вакиллари, шунингдек, ҳокимиятнинг қонунийлик тармоғи тарафидан бажарилиши шарт.

Бир сўз билан айтганда, мазкур фармон суд ҳокимиятини халқ ишончига

Ҳуқуқ

асосланган ҳокимиятга айлантириш чораларини белгилаб берувчи, суднинг ҳақиқий «Адолат кўрғони»га айланишини таъминловчи, суд ва судьяларнинг мустақиллигини қафолатловчи концептуал ҳужжат вазифасини бажаради.

Элдор ҚУРБОНОВ,
Қўйичириқ туманлараро иқтисодий суднинг судьяси,
юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD)

«Ishonch»га жавоб берадилар

Тегишли кўрсатмалар берилди

(кенгаш раиси)га берилган.

Иккинчидан, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари томонидан қабул қилинаётган қарорларнинг мониторингини юритиш нафақат адлия органлари томонидан, балки прокуратура органлари (<https://lex.uz/docs/5870331>) томонидан ҳам амалга оширилади.

Хусусан, биргина Бухоро вилоятидаги адлия органлари томонидан ўтказилган мониторинглар давомида:

– 39 та ҳокимлик ҳужжати асоссиз равишда эълон қилинмагани аниқланди ҳамда ушбу қарорларни тизим фойдаланувчилари учун очик ҳолатда бўлиши таъминланди;

– 64 та фойдаланилиши чекланган ахборотларни ўз ичига олган ҳокимлик ҳужжатлари асоссиз равишда эълон қилингани аниқланди ҳамда ушбу қарорларни эълон қилиш юзасидан чеклов ўрнатилди;

– жорий йилда 375 та қонунбузилиш ҳолатлари акс этган кенгаш, ҳоким қарор ва фармойишлари аниқланган бўлиб, мазкур ҳужжатларни бекор қилиш ва қонунчилик ҳужжатларига мувофиқлаштириш юзасидан 106 та таъсир чораси киритилди. Бунинг натижасида ҳокимликларнинг 375 та фармойиш ва қарори бекор қилинди ҳамда қонунчилик ҳужжатларига мувофиқлаштирилди, 9 нафар масъул ходим интизомий жавобгарликка тортилди;

– ҳуқуқий экспертизадан ўтказиш учун худудий адлия органларига тақдим этилган ҳужжатлардан 482 та норматив тусдаги қарор лойиҳаларининг 154 таси ёки (32 фоизи) қабул қилиниши мақсадга мувофиқ эмас деб топилди ёки рад қилинди.

Учинчидан, мақолада келтирилган Халқ депутатлари Бухоро вилояти кенгашининг 2022 йил 29 декабрдаги «Вилоят маҳаллий бюджетининг қўшимча манбаларини йўналтириш ва уларнинг мақсадли ишлатилишини таъминлаш ҳамда вилоят маҳаллий бюджетни параметрига киритилган ўзгаришлар тўғрисида»ги VI-71-157-2-0-К/22-сонли ва 2022 йил 30 декабрдаги «2023 йил учун Бухоро вилоятининг маҳаллий бюджетини тасдиқлаш тўғрисида»ги VI-72-158-2-0-К/22-сонли қарорлари асоссиз равишда эълон қилинмагани аниқланиб, ушбу қарорларни тизим фойдаланувчилари учун очик ҳолатда бўлиши таъминланди.

Мазкур ҳолат юзасидан Бухоро вилояти адлия бошқармаси томонидан Халқ депутатлари Бухоро вилояти кенгаши котибияти ходимларига келгусида тизим фойдаланувчилари учун очик ҳолатда бўлиши лозим бўлган кенгаш қарорларини асоссиз равишда эълон қилмаслик ҳолатларига йўл қўймаслик юзасидан тегишли кўрсатмалар берилди.

Шу ўринда, «E-qaqog» электрон тизими ҳокимликлар фаолиятида очиклик ва шаффоқликни таъминлаш мақсадида ишлаб чиқилганини яна бир бор таъкидлаган ҳолда Адлия вазирлиги ОАВ, журналистлар ва блогерларни жамоатчилик назоратини ўрнатилган фаолликларини қўллаб-қувватлайди ҳамда бу борада қонун устуворлигини таъминлашда уларнинг кўмагига суянади.

Адлия вазири
Ўринбосари

М.ИКРОМОВ

Эълонлар

1993 йил 7 сентябрда Быстрова Людмила Ивановна номига берилган № 00 21/8249 рақамли давлат далолатномаси йўқолгани сабабли бекор қилинади.

Ўзбекистон Республикаси Жамоат Ҳавфсизлиги Университети курсанти Турғунбоев Жасурбек Абдужабор ўғли номига 20.08.2019 йилда берилган ОҚ № 3341411 рақамли ҳарбий гувоҳнома маси йўқолгани сабабли бекор қилинади.

Кунда бўлмаса ҳам, кунора сахарлаб қўл телефоним жиринглар, уни қулоғимга туттишим биланоқ қадрдон дўстимнинг момақалдиқдек гўмбурлаган овози эшитилар эди: «Эй дўст, мен – Азим Суюнман. Қайлайсан?».

Энди эса...

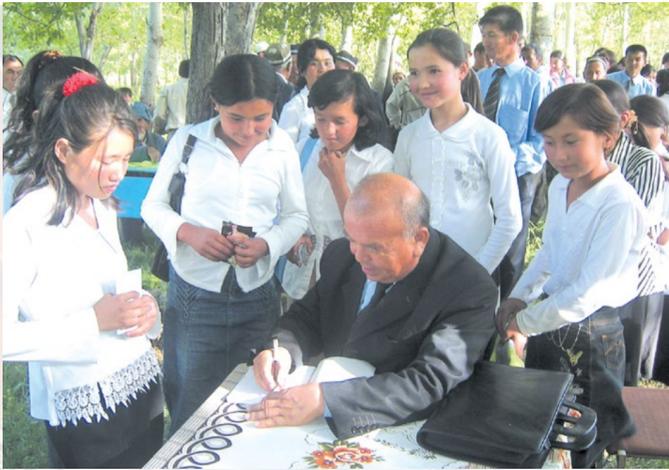
Мана, уч йилдирки, эрталаб уйғонганим ҳамона телефонга термуламан, мўъжиза рўй бериб, дўстим кўнғироқ қилишини кутаман. Лекин ҳар сафар бу хомхаёл эканлигини билгач, ҳазин уйларга толаман.

Начора, ўлим – ҳақ! Ҳаёт қарвонсаройига келган одам борки, албатта, бир кун уни тарк этади. Буни ҳаммамиз яхши билемиз. Шунга қарамай, айрим кишилар ушбу ҳақиқатни эътироф этгиси, тақдирга тан бергиси келмайди. Боз устига, баъзан ҳаёлини банд этган кундалик ташвишлар ила андармон бўлиб, ҳаёт ва ўлим ёнма-ён юришини унутади. Ногаҳон бахтсизликка ёки оғир мусибатга дуч келганда эса эсанкираб қолади. Бундай ҳолатни мен ҳам бошимдан кўп ўтказганман. Айниқса, Азим Суюн дунёдан ўтганида чуқур қайғуга ботганман, ўлимнинг жафоси ва сабоғи кўплигини юрак-юракдан хис этганман.

Бошқаларни билмадим, аммо мен учун Азим Суюн бағри кенг, ўзининг тоғ фарзанди эканлигини сира унутманган жўмард инсон ва катта шоир эди. Суюнки санъаткоримиз Комилжон Отаниёзов бир кўшиғида «Биров билан ошна бўлай десангиз, маъракада ўтириб туришин кўринг», деб куйлаган жойи бор. Шоир дўстим Азим Суюн тимсолида Махтумқулининг бу гапи баайни ҳақиқат эканлигига кўп бор ишонч ҳосил қилганман.

Мен 1969 йили армия сафига қақирдим ва йигитлик бурчимни ўташ учун Қозғоғистоннинг Қизил Ўрда вилоятидаги қурилиш батальонига юборилдим. Хизматимнинг биринчи кунидеги Азим билан танишдим. Иккала-миз ҳам Самарқанднинг Пайариқ туманидан эканмиз. Фақат қишлоқларимиз бир-биридан узоқ, у тоғлар бағридаги Накуртдан экан. Уч ой бир казармада ёнма-ён яшадик ва бўёқчилик курсида ўқидик. Бўш вақтимизда бир-биримизга сиримизни айтиб, дардлашадиган бўлдик. Шу асно Азимнинг китобсеварлигини ва шеърлар ёзиб туришини билиб олдим. Қолавера, у армия сафига қақирилгунга қадар туман газетасида ишлаган экан. Уша газетани мен ҳам мақолаларим ҳам чоп этилганди. Шунданми, дўстлигимиз янада мустаҳкамланди.

Бўёқчилик касби сир-асрорини ўрганиб олгач, астойдил хизматга киришиб кетдик. Лекин ҳар қандай шароитда ҳам Азим шеър ёзишни қанда қилмасди. Кўп ўтмай беш-олтита шеъри уша вақтдаги «Коммунизм байроғи»

Хотира уйғонса, гўзал!

Чин дўстим эди

ёхуд шерюрак шоир Азим Суюнни эслаб...

(ҳозирги «Пайариқ ҳаёти») газетасининг биринчи саҳифасида сурати билан бирга чоп этилибди. Газетанинг бир нусхасини конвертга солиб юборишган экан, биз уни кўтариб командиримизнинг олдида бордик. Азим газетани кўрсатиб, русча-ўзбекча аралаш гапира бошлади. Командир ўртоғинг

пайтларда Азим ноҳақликка чидалмасди. Унинг шоир юраги шер юракка айланар, ҳеч кимдан ҳайқимай, дўстларимизни ҳимоя қиларди. Бир куни батальонга командирнинг рафиқаси келди. Уни кўриб орамиздаги туркман йигитининг шўхлиги тутди-да, «Встать. Смирно!» дея қичқириб юборди. Бу аслида ҳазил эди. Аммо унинг таги зилга айланиб кетди. Ишдан кейин кўшичма наряд эълон қилинди. Этти аскарни кўшига чиқариб қумда роса эмаллатишди. Азим бу ноҳақликка чидай олмай, тоғ йигитга хос мардлик билан командирга танбех берди: «Бу ишингиз яхши эмас, зулмни дарҳол тўхтатин!»

Азим бўш вақт топилгани заҳотиёқ қўлига китоб оларди. Мутулаага ички бир ташналик ва катта иштиёқ билан шўнғиб кетарди. Уйдагилар ҳам буну яхши билишарди шеккилли, унга юборилган посылкалар ичида ўзбекча китоб ва журнал бўларди...

Зеро, бизнинг ҳарбий қисмда ҳам маънавият хонаси бўлиб, у ерда русча газета-журналлар ва китоблар мавжуд эди. Аммо улардан фақат бўш вақтимизда тунги соат ўнгача фойдаланиш мумкин эди. Командир илтимосимизни эшитгач, гарчи ўзбекчани билмас-да, қўлидаги газетани анча вақт синчиклаб тиклиди. Охири Азимга кутубхонада соат ўндан кейин ҳам ўтириб ўқиши ва ёзиши учун ижозат берди.

Собиқ Иттифоқ даврида ҳарбий хизматни ўташнинг ўзига хос тартиб-қоидалари бор эди. Сафдошларимиз ҳоҳида арзимас хатоси учун ҳам интизомий жазога тортилари. Бундай

Командир нимадандир ажаблангандай бир зум Азимнинг кўзига тикилиб қолди. Кейин унинг елкасига қўлини қўйиб, «Баракалла, сен зўр аскар экансан», деди. Биз шу зайл жазодан қутулиб қолдик.

Азим бўш вақт топилгани заҳотиёқ қўлига китоб оларди. Мутулаага ички бир ташналик ва катта иштиёқ билан шўнғиб кетарди. Уйдагилар ҳам буну яхши билишарди шеккилли, унга юборилган посылкалар ичида ўзбекча китоб ва журналлар бўларди... Орадан қарийб 20 йил ўтди. Мен туманимиздаги 47-мактабга раҳбарлик

қилаётган кезларим эди. Пахта терими авжига чиққан вақтда мактабимизга журналистлар келишди. Улар мендан ўқитувчилар ва ўқувчилар теримга жалб этилган-этилмаганини сўраб суриштиришди. Тўғриси айтдим, «Ҳаммасига юқорида «норма» белгиланган. Агар у бажарилмаса, чора кўрилади», дедим.

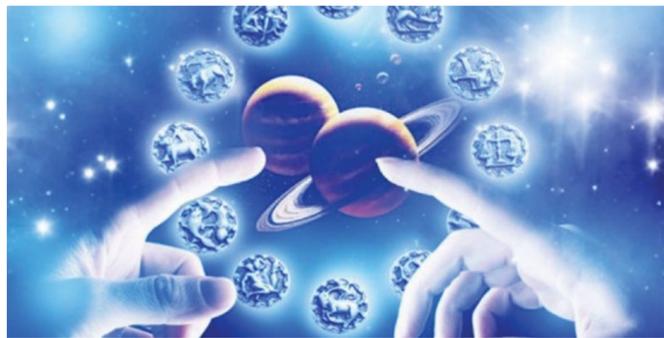
Бир ҳафтага қолмай, ўқитувчилар газетасида «Конвертнинг орқа тарафи» сарлавҳали танқидий мақола чоп этилди. Раҳбарлар мени чақириб, «Яхши иш қилмадингиз, энди вазифангиздан четлатиласиз», дейишди. Бу пайтда Азим Суюн пойтахтда яшаб, ишлаётган эди. Дардимни кимга айтишни билмай, бошим қотиб юрган кунларимнинг бирида мени Ташкентга чақирди. Борганимдан сўнг қизгин сўхбатлашдик. Гап орасида баяги мақола ҳақида ҳам алоҳида тўхталди. «Тўғри қилибсан. Тоқайгача бошимизда таёқ синиши керак?» дея, кўнглимни кўтарди.

Бу қўллов менга жуда катта далда бўлди. Назаримда, турли-туман ёлғонлар ва найранглар етиб бормаган сўлим гўшада тугилиб ўсган қадрдон дўстим ёнимга ўзи севган Алпомиш янглиғ дадил от суриб келгандай туюлди.

Ҳа, Азим Суюн мард инсон эди, тилёғламалики билмасди, хиёнат кўчасига кирмасди. Шеърларидан доимо қишлоқнинг, тоғ арчасининг, гиёҳларнинг ҳиди анқиб турарди. У халқи ва ватанига муҳаббатини тўлиб-тошиб ёзарди. Шоир ҳамда инсон сифатидаги фазилати довораклиги ва тўғрисиқлигида эди.

Кечагидек ёдимда, 2007 йили Азим телефон қилиб, «Накуртга кел, мен ҳам дўстларим билан бораман», деб қолди.

Сафар РАБИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси
халқ таълими аълочиси

ХУТ КИРДИ – ер остига дуд кирди

Хут – қуёш йили ҳисобида ўн иккинчи ойнинг арабча номи. Биз фойдаланганим тақвимга қиёсласак, 22 февралдан 21 мартгача бўлган даврни қамраб олади. Аниқроғи, қишнинг адоғи билан кўкламнинг бошига тўғри келади. Айни паллалардан эътиборан ер уйғонади, тупроқ исийди. Далалар-у боғ-роғларда экин экишга қизғин тараддуд кўрилади. Халқимиз шуну назарда тутиб, «Хут кирди – деҳқоннинг пайтавасига қурт кирди», «Хут кирди – ер остига дуд кирди», дейди. Бунга ўхшаш нақлларнинг туб мазмун-моҳияти Шотурсун Шомақсудов ва Шухрат Шорақмедовнинг 2001 йили чоп этилган «Маънолар маҳзани» китобида батафсил баён этилган.

Бироқ Хут ойи ҳаммиша ҳам бирдек қулай келвермайди. Гоҳида эндигина кунлар илиб, қорлар эриётган маҳали кўққисдан қаттиқ совуқ тушади. Ер устини қалин муз қоплайди. Бундай кезларда қишлоғга жамғарилган ем-хашаклар даярли тугаган бўлади. Оқибатда яйловларда боқилаётган чорва мол-

лари тайинли емиш топиб еёлмай, очликдан нобуд бўла бошлайди. Ана шу оғир дамлар чорвадорлар тилида «ют» деб аталади.

Асрий кузатишларга қараганда, «ют» ҳар ўн-ўн икки йилда бир такрорланади. Мучал бўйича асосан Қуён йилида рўй беради. Масалан, 1867-68, 1879-80, 1891-92, 1902-03

Нега шундай деймиз?

Йиллар кишидаги оғир «ют»лар туйли Оқмола, Тўрғай ва Сирдарё вилоятларида чорва молларининг салкам ярим қирилиб кетган.

Албатта, бундан «ют» фақат Қуён йилидагина бўларкан-да, деган хулоса чиқармаслик лозим. Негаки, бундай ташвишли ҳоллар бошқа пайтларда ҳам юз бериши эҳтимолдан холи эмас. Чунончи, 1911-12 ва 1919-20 йилларда «ют» бўлгани қайд этилган. Улар Мучал ҳисоби бўйича мутаносиб равишда Тўнғиз ва Қўй йилига тўғри келган.

Ота-боболаримиз юқорида эслатилган хусусиятларига кўра Хут ойига икки хил таъриф беришган. Жумладан, «Яхши келса Хут – кут, ёмон келса Хут – ют», «Хут – молга келган ют», «Хутман, яхши келсам – қозон тўла сутман, Хутман, ёмон келсам – ориқ молга ютман», «Яхши келса Хут – кади-кади сут, ёмон келса Хут – керагада пут», «Яхши келса, Хутни кўринг, хурма-хурма сутни кўринг, ёмон келса, Хутни кўринг, серрайиб ётган путни кўринг» сингари ўзаро ҳамоҳанг нақлларни яратишган. Бу ўринда кади дейилганда қовоқнинг ичидаги эти ва уруғлари олиб ташланиб ясалган қўлбола идиш, пут деганда кўй-эчки ва қорамолнинг сони кўзда тутилади. Керага эса, биласиз, ўтовнинг четансимон деворидир. Демак, Хут баракали келса, ўт-ўлан баравж ўсади. Моллар тўйиб, вазни ва маҳсулдорлиги ошади. Аксинча ҳолатда, «ют» бошланиб, чорва моллари камайиб кетади. Эгалари уларни сўйиб, гўштини ўтов керагасига қатор-қатор қилиб осиб қўйишга мажбур бўладилар.

Абдунаби ҲАЙДАРОВ
тайёрлади.

«КўРИНМАС ҚЎЛ» ЧАНГАЛИ

Совуқ кунларда иситкич ва печлардан фойдаланганда ис газидан захарланиш билан боғлиқ ҳолатлар кўпаяди. Иситиш қурилмаларини ишлатишда хавфсизлик қоидаларига риоя қилмаслик, носоз қурилмалар ҳамда қўлбола газ печларидан фойдаланиш кабилар кўнглисиз ҳодисаларга сабаб бўлиши мумкин. Бундан ташқари, ис газидан захарланиш ёпиқ иншоотларда, шамоллатиш тизими яхши ишламайдиган биноларда ҳам юз бериб туради.

Бундай вазиятларда фуқаролар, биринчи навбатда, тоза ҳавога чиқишлари орқали бош оғриги, нафас қисиши, кўнгли айниши каби ҳолатларнинг келиши қиёши олдини олишлари керак бўлади. Шунингдек, бундай вақтда хоналарни дарҳол шамоллатиш, электр чироғини ёқмаслик, уй жиҳозларидан фойдаланмаслик ҳамда дарҳол газ идораларига бу ҳақда хабар беришлари лозим.

Барча фуқаролардан уйда газ ва газ жиҳозларидан белгиланган қоидаларга амал қилган ҳолда фойдаланишларини, уларни эътиборсиз қолдирмасликларини сўраймиз. Шундагина нохуш ҳолатларнинг олдини олишга эришамиз.

Ақбарали ҲАЙИТБОЕВ,
Бекобод шаҳар ФВБ МТБ бошлиғи,
лейтенант

МУАССИС:

ISSN 2010-5002
2007-йil 11-yanvarda
O'zbekiston
Matbuot va axborot
agentligida
116-raqam bilan
ro'yxatga olingan.

«Ishonch» va
«Ishonch-Доверие»
gazetalari
tahrir hay'ati:

Qudratilla RAFIQOV
(tahrir hay'ati raisi),
Ulug'bek JALMENOVI,
Anvar ABDUMUXTOROV,
Sayfullo AHMEDOV,
Akmal SAIDOV,
Ravshan BEDILOV,
Qutlimurot SOBIROV,
Suhrob RAFIQOV,
Shoqosim SHOISLOMOV,
Hamidulla PIRIMQULOV,
Nodira G'OIYIBNAROVA,
Anvar QULMURODOV

(Bosh muharrirning
birinchi o'rinbosari),

Mehridin SHUKUROV

(Mas'ul kotib – «Ishonch»),

Valentina MARSENKAY

(Mas'ul kotib – «Ishonch-Доверие»)

Bosh muharrir
Husan ERMATOV

Bo'limlar:
Kasaba uyushmalari hayoti –
(71) 256-64-69
Huquq va xalqaro hayot –
(71) 256-52-89
Milliy ma'naviy
qadriyatlar va sport –
(71) 256-82-79
Xatlar va muxbirlar
bilan ishlash –
(71) 256-85-43
Marketing va obuna –
(71) 256-87-73

Hududlardagi
muxbirlar:

Qoraqalpog'iston Respublikasi –
(+998-97) 506-86-98

Andijon viloyati –

(+998-99) 889-90-23

Buxoro viloyati –

(+998-91) 406-43-24

Jizzax viloyati –

(+998-99) 889-90-34

Namangan viloyati –

(+998-99) 889-98-02

Naviy viloyati –

(+998-99) 889-90-28

Samarqand viloyati –

(+998-99) 889-90-26

Sirdaryo viloyati –

(+998-99) 889-98-55

Surxondaryo viloyati –

(+998-99) 889-90-32

Farg'ona viloyati –

(+998-99) 889-90-24

Xorazm viloyati –

(+998-99) 889-98-01

Qashqadaryo viloyati –

(+998-99) 889-90-27

«Ishonch»dan olingan
ma'lumotlarda manba sifatida gazeta
nomi ko'rsatilishi shart.

Mualliflar fikri tahririyat
nuqtai nazaridan
farqlanishi mumkin.

Navbatchi muharrir:
A. Abdurahmonov

Musahhihlar:

D. Xudoyberganova,
D.Ravshanova

Sahifalovchi:
H. Abdujalilov

Bosishga topshirish vaqti – 23:30
Topshirildi – 23:50

Bahosi kelishilgan narxda

Manzilimiz:

100165, Toshkent shahri,
Buxoro ko'chasi, 24-uy.

E-mail: ishonch1991@yandex.uz

Tahririyat hisobraqami:

2021 0000 0004 3052 7001,

ATIB «Ipoteka bank»

Yashnobod filiali,

bank kodi: 00959,

STIR: 201133889,

OKED: 58130

Gazeta haftaning seshanba,
payshanba va shanba
kunlari chiqadi.
Gazeta «Ishonch»ning
kompyuter markazida
terildi va sahifalandi.

Gazeta ofset usulida,
A-2 formatida bosildi.
Hajmi 2 bosma taboq.
Buyurtma G-213
Nashr ko'rsatkichi: 133

1 2 3 4 5 6
Umumiy adadi 31576

14752 nusxasi «Sharq»
nashriyat-matbaa
aksiyadorlik kompaniyasi
bosmaxonasida chop etildi.

Korxonaga manzili: Toshkent shahri,
Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.